

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ СЛАВІСТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЧЕРНІГІВСЬКА ФІЛІЯ
КАФЕДРА МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН

"КРАЇНОЗНАВСТВО"

**Навчально-методичний комплекс дисципліни
за вимогами кредитно-модульної системи.**

(Для студентів 3 курсу напрямку "Міжнародні відносини" та "Країнознавство"
вищих навчальних закладів III-IV рівнів акредитації, усіх форм навчання)

Схвалено та
рекомендовано до друку
на засіданні кафедри
міжнародних відносин
протокол № 7
від 08 лютого 2008 року

Чернігів – 2008

УДК 913 (4-15): 371.39

ББК 65.049

К 77

"КРАЇНОЗНАВСТВО": Навчально-методичний комплекс з дисципліни за вимогами кредитно-модульної системи. (Для студентів 3 курсу напряму "Міжнародні відносини" та "Країнознавство" вищих навчальних закладів III-IV рівнів акредитації, усіх форм навчання) / Укл. Нітченко А.Г. – Чернігів: ЧфКСУ, ЦНТІ, 2008. – 49с.

Рецензенти:

Ващенко А.В.

канд. іст. наук., доц. Чернігівського
державного педагогічного університету ім.
Т.Г. Шевченка

Коваленко М.А.

канд. іст. наук., доц., зав. кафедрою
міжнародних відносин Чернігівської філії
КСУ

Схвалено та рекомендовано до друку на засіданні кафедри міжнародних відносин 08 лютого 2008 р., протокол № 7

ЗМІСТ

Передмова	4
Опис навчальної дисципліни	9
Анотація курсу	10
Тематичний план навчальної дисципліни за вимогами кредитно-модульної системи.....	11
Навчальна робоча програма	12
Методичне забезпечення	15
Плани практичних занять. Завдання для індивідуальної та самостійної роботи	18
Основна література з курсу	31
Вимоги до виконання самостійної та індивідуальної роботи	32
Модульний контроль	35
Перелік питань до іспиту	39
Розподіл балів з курсу "Країнознавство" за модулями	43
Порядок здійснення підсумкового контролю знань студента	45
Шкала оцінювання	46
Додаток	49

ПЕРЕДМОВА

Навчально-методичний комплекс дисципліни "Країнознавство" розрахований на студентів, які навчаються за освітньо-кваліфікаційною програмою підготовки бакалавра та спеціаліста за спеціальністю політолог-міжнародник в Чернігівській філії КСУ.

Даний курс охоплює історію країн Західної Європи з 1945 р. по 2008 р. включно. При цьому виділяються такі періоди: післявоєнний період та становлення і розвиток держав після Другої світової війни; політичний та соціально - економічний розвиток країн наприкінці ХХ ст. - на початку ХХІ ст. Навчальний матеріал поділено на 2 змістових модуля. Кожен змістовий модуль є відносно самостійною одиницею навчання в рамках курсу, що завершується контролем. Сукупність модулів є завершений учбовий курс.

Курс є **базовим** для подальшого вивчення "Зовнішньої політики країн Західної Європи", **викладається в обсязі 54 год.** для очної форми навчання: 20 год. лекційних занять, 16 год. семінарських та 18 год. самостійної роботи студентів. Для заочної форми навчання - в обсязі 108 год.: 8 год. лекційних занять, 2 год. семінарських та 98 год. самостійної роботи.

На лекціях викладаються ключові теми курсу, передбачені навчально-тематичним планом, даються конкретні методичні вказівки щодо організації самостійної роботи студентів. В змісті кожної лекції поєднуються теоретико-пізнавальний, світоглядний, виховний і методичний елементи.

Семінарські заняття розраховані як на закріплення інформаційно-теоретичної бази, отриманої під час прослуховування лекцій, так і на пошукову діяльність студентів. Кожна тема складається з окремих питань і підпитань які є розгорнутим планом для висвітлення проблеми. На кожне заняття студенти складають таблицю в яку вносять данні про країни які вивчають: назва країни, кордони, столиця, рік прийняття Конституції, форма правління, гілки влади, основні політичні партії та їх лідери, президент. Студент повинен знати відповіді на всі питання і підпитання, виконати завдання для самостійної та індивідуальної роботи. Для цього студент вивчає і конспектує рекомендовану літературу. До кожної теми пропонується оптимальний список необхідної літератури, який надається з бібліотечного фонду Чернігівської філії КСУ та Чернігівської державної обласної універсальної наукової бібліотеки ім. В.Г. Короленка. Список основної літератури з курсу подається наприкінці планів семінарських занять. Студент може розширити цей список за рахунок найновіших наукових публікацій, що з'явилися після видання даного навчально-методичного комплексу.

Консультації є однією з основних форм надання студентам допомоги в самостійній роботі з вивчення дисципліни. Вони проводяться напередодні семінарських занять, контрольних робіт, під час написання рефератів, а також під час підготовки до іспиту.

Індивідуальна робота передбачає підготовку реферату з обраної студентом теми до підсумкового рейтингу, а також підготовку до семінарських занять на протязі семестра.

Виконання індивідуального завдання включає в себе чотири основні етапи:

- 1) вибір теми дослідження;
- 2) збирання матеріалів;
- 3) написання тексту;
- 4) оформлення роботи.

Індивідуальна робота виступає складовою вивчення змісту навчальної дисципліни. Вона сприяє розвитку творчої активності студентів, прищиплює навички, необхідні для самоосвіти, пошуку шляхів вдосконалення професійної діяльності після закінчення навчання.

Індивідуальне завдання студенти виконують під керівництвом викладача, що проводить у них семінарські заняття за тематикою, яка подається в даному посібнику. Якість виконання враховується при складанні іспиту.

Бакалавр (спеціаліст) з "країнознавства" підготовлений до діяльності, яка вимагає поглибленої фундаментальної й професійної підготовки, у тому числі до науково-дослідної роботи, а за умови освоєння відповідної освітньої професійної програми педагогічного профілю - до педагогічної діяльності.

Програма спеціалізованої підготовки по науково-дослідній роботі передбачає формування у студента наступних науково-методичних навичок і умінь:

- формулювати проблему, мету та завдання дослідження;
- вибирати адекватні завданням методи дослідження;
- складати план дослідження і здійснювати пошук необхідної інформації;
- проводити інформаційно-бібліографічну роботу із залученням сучасних технологій;
- аналізувати зібрану інформацію і пояснювати отримані результати;
- представляти підсумки роботи у вигляді звітів, рефератів, статей, оформлених відповідно до сучасних вимог.

Вимоги, обумовлені спеціалізованою підготовкою, включають:

- володіння навичками самостійної науково-дослідної і науково-педагогічної діяльності, які вимагають глибокої освіти у відповідному напрямку;

уміння:

- формулювати і вирішувати завдання, які виникають у ході науково-дослідної та педагогічної діяльності і потребують поглиблених професійних знань;
- вибирати необхідні методи дослідження, модифікувати існуючі і розробляти нові методи виходячи із завдань конкретного дослідження;
- обробляти отримані результати, аналізувати і осмислювати їх з обліком наявних літературних даних;

- проводити бібліографічну роботу із залученням сучасних інформаційних технологій;
- представляти підсумки зробленої роботи у вигляді звітів, рефератів, статей, оформлених відповідно до наявних вимог, із залученням сучасних засобів редагування і печаті.

Професійна діяльність студента спрямована на комплексний аналіз відповідного регіону, країни або країн: їх населення, історії і етнографії, економіки та політики, науки і культури, релігії, мови та літератури, традицій і цінностей. Вона здійснюється з метою аналітичної обробки інформації та вироблення відповідних прогнозо-аналітичних рекомендацій з питань діяльності державних органів, що беруть участь у проведенні регіональної та зовнішньої політики, різних наукових, освітніх, інформаційних і культурних обмінів, у реалізації торгово-економічного співробітництва, сучасних двосторонніх та багатосторонніх комунікаційних зв'язків.

Кваліфікація бакалавра (спеціаліста) передбачає виконання функцій референта, експерта, наукового співробітника, консультанта в даній області, перекладача (перекладача-референта) по відповідній мові (мовам) досліджуваного регіону (країни) при роботі в державних органах, наукових та освітніх установах України.

По професійному призначенню і відповідно до кваліфікації **студенти відповідають наступним вимогам:**

- мають уяву про зміну парадигм в історії природнонаукового пізнання, про місце людини і суспільства в еволюційній картині світу; володіють системою базових понять в області гуманітарних і соціальних дисциплін: про природу, типи і рівні наукового пізнання; про історичні типи науки та значення наукового пізнання; про предметну, світоглядну, методологічну специфіку гуманітарних, природничих і технічних наук; про тенденції до інтеграції сучасного наукового пізнання; про соціокультурну та індивідуальну складову наукову творчість;
- мають систему всебічних знань про історію, сучасну політику і економіку країн досліджуваного регіону, про механізми прийняття політичних рішень, про інтеграційні процеси, про історію соціально-політичної думки, культури і літератури;
- уміють застосовувати комп'ютерні технології для потреб професійної (наукової і практичної) діяльності;
- вміють застосовувати міждисциплінарний принцип дослідження, який включає, вміру потреб, крім загальнонаукових і спеціальних історичних і політологічних методів, методи інших наук; використовувати отримані знання для потреб професійної діяльності;
- володіють мовою (мовами) регіону (країни);
- володіють проблематикою регіонального розвитку; знають основні парадигми теорії міжнародних відносин, тенденції сучасної регіональної і міжнародної політики.

Контроль успішності студента полягає в організації зворотного зв'язку як засобу управління навчально-виховним процесом. Показники контролю успішності студентів-основа для судження про результати навчання та вирішення таких питань як ступінь опанування навчальної програми, переведення на наступний курс, випуск з вузу і видача диплома. Результати контролю успішності є основним показником за яким оцінюється робота окремого студента, академічної групи, курсу, факультету в цілому, а також робота викладацького складу.

За умови правильної організації контроль успішності є основою для навчального, виховного, організаційного та методичного процесів.

Контроль успішності ґрунтується на таких основних принципах:

- перевірка й оцінка успішності студента повинні відображати рівень засвоєння знань та стимулювати студента до досягнення нових успіхів;
- перевірка й оцінювання знань мають проводитися систематично, планово, у нерозривному зв'язку з усім процесом навчання; послідовно з поступовим ускладненням завдань, змісту й методики;
- перевірка й оцінювання знань повинні здійснюватися з урахуванням індивідуальних особливостей і особистих успіхів кожного окремого студента;
- диференціація оцінок (балів) має здійснюватись за заздалегідь визначеними об'єктивними критеріями;
- оцінка знань студента повинна відповідати істинній якості та кількості засвоєних знань, умінь і навичок.

Контроль успішності з дисципліни "Країнознавства" здійснюється з використанням методів і заходів, що визначаються університетом згідно з вимогами впровадження кредитно-модульної системи організації навчального процесу. Контроль успішності складається з системи планових заходів, що здійснюються у двох формах:

- поточний контроль знань студента;
- підсумковий контроль знань студента.

Поточний контроль знань студента здійснюється з метою виявлення ступеня засвоєння студентом програмного матеріалу. Поточний контроль роботи студента на протязі семестру має:

- допомагати студентові в організації його роботи;
- привчати студента до систематичного опрацювання матеріалу й підготовки до сприйняття наступних тем із програми дисципліни;
- виявити ступінь відповідальності студента та його ставлення до роботи, причини, що перешкоджають виконувати навчальну програму;
- стимулювати активність та інтерес студента у вивченні дисципліни;
- виявити обсяг, глибину та якість сприйняття студентом матеріалу, який вивчається;
- визначити прогалини в знаннях та способи їх усунення;
- виявити рівень опанування навичками самостійної роботи.

Засвоєння курсу "Країнознавство" на 3 курсі передбачає складання студентом двох модульних контролів та відповідно отримання двох модульних оцінок на протязі семестру.

Оцінювання поточної роботи студента під час семестру здійснюється за основними напрямками (об'єктами контролю):

- відповідь на навчальні завдання семінарських занять;
- доповнення фіксованої доповіді;
- написання та захист реферату;
- відповідь на питання для самостійної роботи;
- письмові контрольні роботи або тестове опитування.

Сумарна оцінка модулів складається з оцінок, які були отримані студентом за:

- роботу на семінарських заняттях;
- своєчасне і якісне виконання завдань самостійної та індивідуальної роботи;
- контрольну та тестову роботу;
- відвідування лекційних занять.

Загальне оцінювання поточної семестрової роботи студента (по закінченню семестру) здійснюється в межах 100 балів.

Для підсумкового контролю засвоєння матеріалу передбачений **іспит**.

Навчально-методичний комплекс побудований за вимогами кредитно-модульної системи організації навчального процесу у вищих навчальних закладах та узгоджений з примірною структурою змісту навчального курсу, рекомендованого вченою радою Київського славістичного університету.

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«КРАЇНОЗНАВСТВО»

Змістово – модульна структура дисципліни Курс: 3 Семестр: 5	Напрямок, спеціальність, освітньо – кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів: 1,5	Напрямок: 7.030405- "міжнародні відносини", 8.030405- "країнознавство"	Нормативна
Модулі: 1 Змістових модулів: 2	Освітньо – кваліфікаційний рівень бакалавр	Лекції: 20 год. Семінари: 16 год. Самостійна робота: 18 год. <u>Заоч. форма</u> Лекції: 8 год. Семінари: 2 год. Самостійна робота: 98 год.
Загальна кількість годин: 54 (108 год. заоч. форма)		Вид контролю: іспит

АНОТАЦІЯ КУРСУ

Країнознавство – географічна дисципліна, яка займається комплексним вивченням країн, а також їх крупних частин (районів) та регіональних груп; систематизує та узагальнює разнородні дані про природу, господарство, культуру і соціальну організацію.

Об'єктом курсу є основні теоретичні відомості про найрозвинутіші країни Західної Європи.

Предметом курсу є набуття теоретичних знань про найрозвинутіші країни Західної Європи у контексті їх сучасного суспільно-політичного, економічного розвитку та основних тенденцій зовнішньополітичної діяльності.

Метою курсу є загальний порівняльний огляд і аналіз теоретичного фактажу про чотири країни Західної Європи.

Основні завдання курсу:

1. освоєння основних даних про кожну країну, а саме: площа території, яку займає країна; кількісна та національна характеристика населення, його традиції; геополітичне розташування держави; географічні та кліматичні особливості, адміністративно-територіальний поділ; спектр релігійних конфесій;
2. засвоєння особливостей державно-політичного устрою кожної країни: співвідношення між гілками влади, повноваження кожної з них, функціонування політичних і громадських рухів і їх вплив на державотворчі процеси в країнах; вивчення історії та порядку використання символів державної влади;
3. вивчення економічного і соціального розвитку кожної країни, структури ВВП; з'ясування місця країни у світі за обсягом ВНП на душу населення; ознайомлення з зовнішньоекономічною діяльністю країни;
4. вивчення основних видів туризму, що розвиваються в країні, визначення його місце у господарському житті держави;
5. закріплення знань з історії кожної країни та з'ясування впливу подій минулого на окремі процеси сьогодення;
6. оволодіння навичками, необхідними для проведення на всіх рівнях інформації паралелей між Україною та країнами, що вивчаються у даному курсі.

Передумови вивчення курсу: політична географія, теорія держави та права, правознавство та ін.

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

За вимогами кредитно-модульної системи

П/№ ЗМ.	Тематика лекцій та практичних занять. Очна форма навчання.	Кількість годин			
		Л.	С.	С.Р.	ЗМ.
1.	Французька Республіка.	4	4	8	27
	Федеративна Республіка Німеччина.	4	4	3	
2.	Об'єднане королівство Великобританії та Північної Ірландії.	4	4	2	27
	Австрійська Республіка.	4	2	2	
	Італійська Республіка.	4	2	3	
Всього		20	16	18	54

Де **Л.** – лекційні заняття, **С.** – семінарські, **С.Р.** – самостійна робота; **ЗМ.** - змістовий модуль.

П/№ ЗМ.	Тематика лекцій та практичних занять. Зачна форма навчання.	Кількість годин			
		Л.	С.	С.Р.	Загальна кількість
1.	Французька Республіка.	2	-	25	
	Федеративна Республіка Німеччина.	2	-	24	
2.	Об'єднане королівство Великобританії та Північної Ірландії.	2	-	14	
	Австрійська Республіка.	-	-	11	
	Італійська Республіка.	2	-	12	
	Загальна характеристика країн Західної Європи.		2	12	
Всього		8	2	98	

НАВЧАЛЬНА РОБОЧА ПРОГРАМА

Тема 1: Французька Республіка

Загальні відомості: географічне положення, площа, адміністративно – територіальний поділ, головні міста. Природа: клімат, внутрішні води, ґрунти та рослинність. Населення. Релігійні конфесії.

Історія столиці. Важливі віхи політичної історії.

Державний устрій. Структура та зміст сучасної конституції; структура та принципи функціонування законодавчої, виконавчої та судової влади; вплив президента республіки на інші гілки влади, вплив уряду на законодавчий процес, контроль парламентом діяльності уряду. Символи влади: історія та сучасність.

Сучасна політична система країни.

Сучасна Франція: економіка та внутрішня політика уряду. Президентські та парламентські вибори 1981 р.; "лівий експеримент" 1981 – 1984 рр., напрямки та наслідки реформ соціалістично-комуністичного уряду; результати парламентських виборів 1986 р., внутрішній курс уряду Ж. Ширака; повернення соціалістів та їх діяльність у 1988 – 1993 рр. Результати парламентських виборів 1993 р., період "співіснування"; політичний портрет Ж. Ширака та А. Жюппе; президентські та парламентські вибори 2002 р.; економічний розвиток країни.

Тема 2: Федеративна Республіка Німеччина

Загальні відомості: географічне положення, площа, адміністративно-територіальний поділ, головні міста. Природа: клімат, внутрішні води, ґрунти та рослинність. Населення. Релігійні конфесії.

Історія столиці. Важливі віхи політичної історії.

Державний устрій. Структура та зміст сучасної конституції ФРН; структура та принципи функціонування законодавчої, виконавчої та судової влади; роль канцлера, вплив уряду на законодавчий процес, контроль парламентом діяльності уряду; характеристика повноважень та процедура виборів президента Німеччини; структура федерального уряду. Схема формування федерального уряду, системи законодавчої влади; права, регламент та повноваження Бундестагу; структура та повноваження органів Бундестагу, його парламентська контрольна функція; механізм прийняття законопроектів згідно сучасної конституції Німеччини. Символи влади.

Політична система країни.

Проблема об'єднання Німеччини. Сучасна Німеччина: економіка та внутрішня політика уряду.

Діяльність Г. Коля у внутрішній політиці; проблеми економічного та соціального розвитку ФРН наприкінці 1990-х рр.; прихід до влади Г. Шредера. Соціальне законодавство; процес формування соціальної держави; особливості

економічного розвитку країни у другій половині 1990-х - на початку 2000-х рр.; парламентські вибори 2002 р.

Тема 3: Об'єднане королівство Великобританії та Північної Ірландії

Загальні відомості: географічне положення, площа, адміністративно – територіальний поділ, головні міста. Природа: клімат, внутрішні води, ґрунти та рослинність. Населення. Релігійні конфесії.

Історія столиці. Важливі віхи політичної історії.

Державний устрій. Структуру та зміст конституції; структура та принципи функціонування законодавчої, виконавчої та судової влади. Королівські пріоритети за конституцією Великобританії. Структура та специфіка діяльності Палати лордів. Механізм прийняття законопроектів. Специфіка виконавчої влади. Характеристика судової влади. Особливості місцевого самоврядування. Символи влади.

Політична система. Найбільш впливові політичні партії країни.

Сучасна Великобританія: економіка та внутрішня політика уряду.

Діяльність кабінету М. Тетчер. Пріоритетні напрями діяльності уряду Дж. Мейджора. Результати внутрішньої політики лейбористського уряду Т. Блера. Проблема Ольстеру. Особливості парламентської виборчої кампанії 2001 р. "Третій шлях".

Тема 4: Австрійська Республіка

Загальні відомості: географічне положення, площа, адміністративно – територіальний поділ, головні міста. Природа: клімат, внутрішні води, ґрунти та рослинність. Населення. Релігійні конфесії.

Історія столиці. Важливі віхи політичної історії.

Специфіка виконавчої влади в Австрії, система законодавчої влади. Характеристика судової системи. Символи державної влади.

Характеристика найбільш впливових політичних партій країни.

Внутрішньо-політичний розвиток країни в 1970-і – 80-і рр. Австрія в 1990-і – 2000-і рр. Економіка та зовнішня торгівля Австрії на сучасному етапі.

Тема 5: Італійська Республіка

Загальні відомості: географічне положення, площа, адміністративно – територіальний поділ, головні міста. Природа: клімат, внутрішні води, ґрунти та рослинність. Населення. Релігійні конфесії.

Історія столиці.

Структура та зміст конституції; структура та принципи функціонування законодавчої, виконавчої та судової влади; вплив президента республіки на інші гілки влади, вплив уряду на законодавчий процес, контроль парламентом діяльності уряду.

Специфіка виконавчої влади та особливості законодавчої і судової влади в Італії.

Італія 1980-х рр. Внутрішня політика Б. Краксі (1983 – 1987 рр.). Італія 1990-х – початку 2000-х рр.

МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Загальні роботи, підручники

1. Все про світ: Країни. Прапори. Герби: Енцикл. Довід. / Відп. за вип. М. Ілляш. – К., 2001.
2. Газін В.П., Копилов С.А. Новітня історія країн Європи та Америки (1945 – 2002). – К., 2004.
3. Дубович І. Країнознавчий словник – довідник. – Львів., 2003.
4. Знаменитые столицы и города мира. Справочник. – Ростов – на – Дону., 2001.
5. Іваницька О.П. Новітня історія країн Європи та Америки (1945 – 2002 рр.). Навч. посіб. – Вінниця., 2003.
6. Лісничий В.В. Політичні та адміністративні системи зарубіжних країн. Навч. посіб.- К., 2004.
7. Новейшая история стран Европы и Америки. XX век: Учеб. для студ. высш. учеб. заведений. В 3-х ч. / Под. ред. А.М. Родригеса и М.В. Пономарева. – М., 2001. – Ч 3: 1945 – 2000.

Література по окремим країнам

Французька Республіка

1. Арсеньев Э.А. Современная Франция: годы кризиса. – М., 1985.
2. Кумахов Р., Кузнецов В. Франция: рывок вперед // Мировая экономика и международные отношения. – (далее - МЭ и МО). – 1999. - № 8.
3. Смирнов В.П. Франция на исходе XX века // Новая и новейшая история. – 2000. - № 2. – (март – апрель).
4. Сюремен Ф. Парламентска опозиція у Франції: законодавче забезпечення і традиції діяльності // Національна безпека і оборона. – 2002. - № 7.

Федеративна Республіка Німеччина

1. Кривонос Р. Об'єднання Німеччина і проблеми безпеки Східної Європи // Нова політика. – 1996. - № 2.
2. Последний год ГДР: Крушение. Реквием по ГДР // И. Максимычев, Ханс Модров. Пер с нем. Тарасова А.Г. – М., 1993.
3. Складові демократії / За ред. Д. Геттінг. – К., 1993.

Об'єднане королівство Великобританії та Північної Ірландії

1. Ананьева Е. О современных путях реформизма. Опыт Великобритании. "Политика убеждений" М. Тетчер и "парламентный ревизионизм" Т. Блэра // Полис. – 2001. - № 5 (сентябрь. – октябрь).

2. Загоруйко Ю. Тысяча минувших дней: на прошлой неделе партия лейбористов перешагнула свой 1000 – дневный рубеж правления // Зеркало недели. – (далее - ЗН). - 2000. – 5 – 11 февраля.
3. Загоруйко Ю. Мир в Северной Ирландии: возрождение надежды // ЗН. – 1999. – 4 декабря.
4. Зерницька О. "Битва розкруток" і не тільки. Британські вибори в умовах інформаційної доби // Віче. – 2002. - № 2.
5. Лукін В. Ольстер: мир у "велику п'ятницю" // Демократична Україна. – 1998. – 21 квітня.
6. Нарочницкая Н. Старый "восточный вопрос" в новой англосансонской политике // Международная жизнь. - (далее – МЖ). – 2001. - № 8.
7. Попов В.И. М. Тетчер: за час до отставки // МЖ. – 1991. - № 6.
8. Рейфилд Д. Заметки об Англии // Иностранная литература. – 1994. - № 6.
9. Соколовский М. Игры патриотов: мирный процесс в Северной Ирландии опять под угрозой // ЗН. – 2000. – 12 – 18 февраля.
10. Софрончук В. Английская Чечня // Советская Россия. – 1996. – 17 февраля.
11. Стыпинська Т. Шотландія б'єт в барабан незалежності // За рубежом. – 1999. - № 19 (20 – 22 мая).
12. Хесин Е. Великобритания: шестой год подъема // МЭ и МО. – 1998. - № 8.
13. Хесин Е. Великобритания: снижение темпов экономического роста // МЭ и МО. – 1999. - № 8.
14. Хесин Е. Великобритания: седьмой год подъема // МЭ и МО. – 2000. - № 8.
15. Федяшин А. "Глоток суверенитета" в 450 фунтов стерлингов // Эхо планеты. – 1997. - № 41.
16. Якупов М. Выборы в Англии: взгляд постороннего изнутри // Киевский телеграф. – 2001. - № 23.

Австрійська Республіка

1. Кустарев А. Доктор Хайдер и доктор Фрейд // Новое время. – 2000. - № 11 – 18 (30 апреля).
2. Малек М. Австрийская политика безопасности: нейтралитет или НАТО? Позиции парламентских партий в области политики безопасности // МЭ и МО. – 2000. - № 2.
3. Попов П. Позитивна динаміка характеризує українсько – австрійські торговельні економічні відносини // Політика і час. – 2004. - № 1.
4. Черноморский Г. Вена – это не только кофе по – венски // Киевские ведомости. – 1997. – 31 октября.

Італійська Республіка

1. Авилова А. Структурные преобразования в Италии // МЭ и МО. – 1998. - № 8.

2. Бабышев Л. Туризм как отрасль итальянской экономики // МЭ и МО. - 1995. - № 12.
3. Борусовская И. Чему не надо учиться у итальянцев, или что надо взять на заметку // Зеркало недели. – 1996. – 20 – 26 января.
4. Букалов А. Восшествие на холм // Новое время. – 2000. - № 19 (7 мая).
5. Левандовський С. Розповідь шоста: Італія "велика сімка" в житті України // Українська газета. – 1997. – 10 липня.
6. Левин И. Экономическое и гражданское общество: Юг Италии как проблема преодоления "зависимого развития" // МЭ и МО. – 1999. - № 1.

ПЛАНІ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ. ЗАВДАННЯ ДЛЯ ІНДИВІДУАЛЬНОЇ ТА САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ.

Тема 1: Французька Республіка середини ХХст. – на початку ХХІ ст.

(4 год.)

Заняття 1 (2 год.)

План:

1. Конституція сучасної Французької Республіки.
2. Сучасна партійна система.

Практичні завдання:

1. Проаналізуйте структуру та зміст конституції; структуру та принципи функціонування законодавчої, виконавчої та судової влади; вплив президента республіки на інші гілки влади, вплив уряду на законодавчий процес, контроль парламентом діяльності уряду.
2. Складіть схему: "Система державної влади у Франції".
3. Дайте характеристику найбільш впливовим політичним партіям країни.

Завдання для індивідуальної роботи:

Підготувати реферати з таких питань:

1. "Порівняльна характеристика конституцій Франції 1946 р. та 1958 р."
2. "Сучасна партійна система Французької Республіки"

Завдання для самостійної роботи:

Самостійно підготувати такі питання:

1. Результати Першої світової війни.
2. Розвиток Франції між двома світовими війнами.
3. Франція у Другій світовій війні.
4. "Віші".
5. Четверта республіка. Конституція 1946 р.

Заняття 2 (2 год.)

План:

1. Франція у 1980-і - на початку 1990-х років.
2. Франція у другій половині 1990-х - на початку 2000-х років.

Практичні завдання:

1. Проаналізуйте президентські та парламентські вибори 1981 р.; "лівий експеримент" 1981 – 1984 рр., напрямки та наслідки реформ соціалістично-комуністичного уряду; результати парламентських виборів 1986 р., внутрішній курс уряду Ж. Ширака; повернення соціалістів та їх діяльність у 1988 – 1993 рр.
2. Проаналізуйте причини поразки соціалістичної партії, результати парламентських виборів 1993 р., період "співіснування"; політичний портрет Ж. Ширака та А. Жюппе; президентські та парламентські вибори 2002 р.; економічний розвиток країни.

Завдання для індивідуальної роботи:

Підготувати реферати з таких питань:

1. "Політичний портрет Ж. Ширака"
2. "Політичний портрет А. Жюппе"

Завдання для самостійної роботи:

Самостійно підготувати такі питання:

1. П`ята республіка (1958 – 1969 рр.).
2. Шарль де Голль – перший президент П`ятої республіки.
3. Жорж Пампиду. Політика "спадковості та діалогу".
4. Жіскар д`Естен – третій президент П`ятої республіки.

Література до рефератів:

1. Ален Жюппе, новий прем`р – міністр Франції // Україна. Європа. Світ.- 1995. - № 13. - 12 – 19 липня.
2. Арзаконян М. Ж. Ширак - п`ятий президент П`ятої республіки // Международная жизнь. – 1995. - № 7.
3. Алехина – Локруа К. Новые шаги президента // Всеукраинские Ведомости. – 1996. – 29 февраля.
4. Бангерский А. Первый год Ширака // Независимая газета. – 1996. – 8 мая.
5. Жак Ширак – новий президент Франції: політичний портрет // Україна. Європа. Світ.- 1995. - № 9. - 17 – 24 травня.
6. Избирательный покер Жака Ширака // Новое время. – (далее – НВ). – 1997. – 4 мая.

7. Иорданский В. В тени великого генерала. Жак Ширак – новый президент Франции // Российская Федерация. – 1995. - № 11.
8. Калмыков М. Ален Жюппе: портрет // Эхо планеты. - (далее - ЭП). – 1995. - № 28.
9. Лазарева А. Сто дней президента Ширака: испытание бонапартизмом // Зеркало недели. – (далее – ЗН). – 1995. – 19 августа.
10. Лазарева А. Ж. Ширак – президент с третьей попытки // ЗН. – 1995. - № 19. – 13 – 19 мая.
11. Летучівський О. Франція: перший рік президенства Ширака і резонанс в Україні // Україна. Європа. Світ. - 1996. – 25 травня.
12. Лісничий В.В. Політичні та адміністративні системи зарубіжних країн. - К., 2004.
13. Хохлов В.В. Функционирование ведущих политических партий Франции (1980 – 1990 гг.) // Социально – политический журнал. – 1998. - № 3.

Додаткова література:

1. Арсеньев Э.А. Современная Франция: годы кризиса. – М., 1985.
2. Бирюлев В. Франция: кризис позади // Мировая экономика и международные отношения. – (далее - МЭ и МО). – 1995. - № 2.
3. Грачев А. Триумф с непредсказуемыми последствиями // НВ. – 2002. - № 25. – (23 июня).
4. Довгич В. Люмпенізація = лепенізація? // Політика і культура. – 2002. - № 15. - 30 квітня – 13 травня.
5. Замятин В. Ле Пен объединил нацию против себя // День. – 2002. - 8 мая.
6. Кумахов Р., Кузнецов В. Франция: рыбок вперед // МЭ и МО. – 1999. - № 8.
7. Лазарева А. Франция при социалистах: испытание приватизацией // ЗН. – 1997. – 27 сентября.
8. Лазарева А. Президентские выборы во Франции - момент истины // ЗН. – 2002. – 27 апреля.
9. Лазарева А. Президенту угрожают импичментом // ЗН. – 2000. – 9 декабря.
10. Лазарева А. Три загадки и один плюс внеочередных выборов во Франции // ЗН. – 1997. – 24 мая.
11. Ліснічук О. Уроки французької президентської компанії // Нова політика. – 2002. - № 2.
12. Медведський С. Шокова терапія // Політика і культура. – 2002. - № 16. – 14 – 20 травня.
13. Островская Е. Политическая жизнь Франции в свете выборов 2002 г. // МЭ и МО. – 2003. - № 3.
14. Островская Е. Франция – тенденции роста сохраняются // МЭ и МО. – 2000. – № 8.
15. Островская Е. Положение в основных странах: Франция // МЭ и МО. – 2001. - № 8.

16. Преображенская А. Правый блок накануне и после парламентских выборов во Франции // МЭ и МО. - 1993. - № 12.
17. Смирнов В.П. Франция на исходе XX века // Новая и новейшая история. – 2000. - № 2 (март – апрель).
18. Сюремен Ф. Парламентська опозиція у Франції: законодавче забезпечення і традиції діяльності // Національна безпека і оборона. – 2002. - № 7.
19. Федяшин А. В Жака Ширака стрелял ультра // ЭП. – 2002. - № 30.

Інтернет-ресурси:

1. Взгляд на Францию // <http://amba./co.ru/rus/>
2. Франция в России // <http://www.ambafrance.ru/>
3. Энциклопедия – РОЛ // <http://www.krugosvet.ru>.

Тема 2: Федеративна Республіка Німеччина наприкінці XX ст.– на початку XXI ст.

(4 год.)

Заняття 1 (2 год.)

План:

1. Структура органів влади ФРН.
2. Механізм і структура органів правосуддя ФРН.
3. Сучасна партійна система.

Практичні завдання:

1. Проаналізуйте структуру та зміст сучасної конституції ФРН; структуру та принципи функціонування законодавчої, виконавчої та судової влади; роль канцлера, вплив уряду на законодавчий процес, контроль парламентом діяльності уряду.
2. Дайте характеристику повноважень та процедуру виборів президента Німеччини; структури федерального уряду.
3. Проаналізуйте схему формування федерального уряду, систему законодавчої влади, права, регламент та повноваження Бундестагу, структуру та повноваження органів Бундестагу, його парламентську контрольну функцію, механізм прийняття законопроектів згідно сучасної конституції Німеччини.
4. Складіть схему: "Структура органів правосуддя ФРН".
5. Дайте характеристику найбільш впливовим політичним партіям країни.

Завдання для індивідуальної роботи:

Підготувати реферати з таких питань:

1. "Зміни в державному ладі Німеччини періоду гітлерівської диктатури"

Завдання для самостійної роботи:

Самостійно підготувати такі питання:

1. Зародження нацизму.
2. Режим Третього Райху.
3. Наслідки Другої світової війни для Німеччини.
4. Розвиток НДР.
5. Проблема Західного Берліна.

Заняття 2 (2год.)

План:

1. "Ера Коля" (1982 – 1998 рр.).
2. Парламентські вибори 1998 р. та перемога СДПН.
3. Німеччина у другій половині 1990-х - на початку 2000-х рр.

Практичні завдання:

1. Розкрийте суть проблеми об'єднання Німеччини.
2. Проаналізуйте діяльність Г. Коля у внутрішній політиці; проблеми економічного та соціального розвитку ФРН наприкінці 1990-х рр.; прихід до влади Г. Шредера.
3. Охарактеризуйте соціальне законодавство; процес формування соціальної держави; особливості економічного розвитку країни у другій половині 1990-х - на початку 2000-х рр.; парламентські вибори 2002 р.

Завдання для індивідуальної роботи:

Підготувати реферати з таких питань:

1. "Об'єднання Німеччини: проблеми та перспективи".
2. "Політичний портрет Г. Шредера".
3. "Політичний портрет Й. Рау".

Завдання для самостійної роботи:

Самостійно підготувати такі питання:

1. К. Аденауер – перший канцлер ФРН.
2. Проблеми внутрішньої політики урядів Л. Ерхарда та К. Кізінгера.
3. В. Брант – "канцлер внутрішніх реформ".
4. Канцлерство Г. Шмідта.

Література до рефератів:

1. Кривонос Р. Об'єднана Німеччина і проблема безпеки Східної Європи // Нова політика. – 1996. - № 2.
2. Лавров С. Б. ФРГ после объединения // География в школе. - 1996. - № 2.
3. Последний год ГДР: Крушение. Реквием по ГДР // И. Максимычев. Взлет и падение / Ханс Нодров. Пер. с нем. Тарасова А.Г. – М., 1993.
4. Терехов В. Германия – 50 лет спустя // Международная жизнь. – 1999. - № 10

1. Галота Я. 20 кухлів пива та "четверта дружина" // Демократична Україна. - 1998. – 1 жовтня.
2. Осадчук Б. Кінець ери Коля – початок доби Шредера // Час. – 1998. – 16 – 23 жовтня.
3. Шлаков Ю. Соціалізм по Шредеру // Столичные новости. – 1989. - № 45 - 17 – 24 ноября.

1. Тимченко В. Йоганнеса Рау обрано президентом Німеччини // День. – 1999. – 25 травня.

Додаткова література:

1. Андреев А. Необходимость диалога // Москва. – 1999. - № 2.
2. Вибори після виборів // Урядовий кур'єр. – 2005. – 20 вересня.
3. Виноградов Б. Германия меняет канцлера // Известия. – 1998. – 29 сентября.
4. Гутник В. Немецкая социал – демократия: новый центризм или беспринципный прагматизм? // Мировая экономика и международные отношения. - (далее – МЭ и МО). - 2001. - № 6.
5. Диманис М. Либеральная партия ФРГ, поиск выхода из "кризиса идентичности" // МЭ и МО. - 1999. - № 1.
6. Диманис М. Политические партии ФРГ и государство // МЭ и МО. – 1997. - № 12.
7. Клапхам Р. Ринкова економіка Німеччини. Соціалістична орієнтація, соціалістичний порядок // Віче. – 2002. - № 10.
8. Кривонос Р. Неформальна столиця об'єднаної Європи // Людина і політика. – 2000. - № 2.
9. Лукін В. Німеччина : Гельмут Коль падає з п'єдесталу // Демократична Україна. – 2000. – 14 січня.

10. Лукін В. Німеччина: криза довіри // Демократична Україна. – 1999. – 14 жовтня.
11. Кустырев А. Ландшафт после битвы // Новое время. – 2002. - № 40. - 6 октября.
12. Кудряченко А.І. Нові політичні виміри розвитку ФРН // Трибуна. – 2002. - № 9 – 10.
13. Лисанська В. Президент який не створює перепон // Голос України. – 1999.- 25 травня.
14. Міщенко М. "Партійна держава" чи "державна партія"? // Голос України. – 1997. - 10 червня.
15. Осадчук Б. Гельмут Коль стає знову до бою // Час. – 1997. – 17 – 23 квітня.
16. Силина Т. Германская интрига // Зеркало недели. – 2002. - № 36. - 21 сентября.
17. Складові демократії / За ред. Д. Геттінг. – К., 1993.
18. Теледебати у Німеччині // Урядовий кур`єр. – 2005. – 6 вересня.
19. Терехов В. Германия при социал – демократах // Международная жизнь. – 1998. - № 11 – 12.
20. Туренко В. Націонал – соціалістичний рух у Німеччині: становлення та соціальна база // Нова політика. – 2001. - № 1.

Тема 3: Об`єднане королівство Великобританії та Північної Ірландії

(4 год.)

Заняття 1 (2 год.)

План:

1. Конституція сучасної Великобританії.
2. Сучасна партійна система.

Практичні завдання:

1. Проаналізуйте структуру та зміст конституції; структуру та принципи функціонування законодавчої, виконавчої та судової влади. Королівські пріоритети за конституцією Великобританії. Структуру та специфіку діяльності Палати лордів. Механізм прийняття законопроектів. Специфіку виконавчої влади.
2. Дайте загальну характеристику судової влади. Розкрийте особливості місцевого самоврядування.
3. Складіть схему: "Система державної влади у Великобританії."
4. Дайте характеристику найбільш впливовим політичним партіям країни.

Завдання для індивідуальної роботи:

Підготувати реферати з таких питань:

1. "Особливості Основного Закону Великобританії"
2. "Реалізація принципу розподілу влади як принцип функціонування апарату держави Великобританії"

Завдання для самостійної роботи:

Самостійно підготувати такі питання:

1. Розвиток Великобританії між двома світовими війнами.
2. Великобританія під час Другої світової війни. Урядування В. Черчилля.
3. Наслідки Другої світової війни.
4. Створення держави "загального добробуту".
5. Кабінет К Етлі. Політика націоналізації.

Заняття 2 (2год.)

План:

1. Неоконсервативне десятиріччя в історії Великобританії.
2. Джон Мейджор та політика "здорового консерватизму".
3. "Новий лейборизм" Ентоні Блера.
4. Сучасний економічний та внутрішньополітичний розвиток країни.

Практичні завдання:

1. Охарактеризуйте діяльність кабінету М. Тетчер. Дайте відповідь: які негативні результати були наслідками політики М. Тетчер?
2. Виділіть та охарактеризуйте пріоритетні напрями діяльності уряду Дж. Мейджора.
3. Проаналізуйте результати внутрішньої політики лейбористського уряду Т. Блера. Проблема Ольстеру.
4. Особливості парламентської виборчої кампанії 2001 р. "Третій шлях".

Завдання для індивідуальної роботи:

Підготувати реферати з таких питань:

1. "Маргарет Тетчер – прем'єр-міністр Великобританії"
2. "Джон Мейджор - політичний портрет"
3. "Доктрина Блэра"
4. "Північно – ірландська проблема"

Завдання для самостійної роботи:

Самостійно підготувати такі питання:

1. Правління консерваторів (1945 – 1964 рр.).
2. Політика лейбористського уряду Гарольда Вільсона.
3. "Нові консерватори" та уряд Едварда Хіта.
4. Правління лейбористів в 1974 – 1979 рр.

Література до рефератів:

1. Брагина Е. Магия Мэгги // Мировая экономика и международные отношения. – (далее – МЭ и МО). - 1993. - № 12.
2. Кузьмина А. Могушество королевы, трудолюбивее пчелы // Киевские ведомости. – 1997. – 3 марта.
3. Маслов С. У "железной леди" тяжелая тень // Комсомольская правда. – 1993. – 9 – 10 ноября.
4. Перегудов С. Отставка Маргарет Тетчер // Вопросы истории. – 1991. - № 11.
5. Попов В.И. М. Тетчер: за час до отставки // Международная жизнь. – 1991. - № 6.

1. Попов В.И. Джон Мейджор: Политический портрет премьер – министра Великобритании // МЭ и МО. – 1991. - № 7.

1. Зеленко Я. Чи стане політика нового прем'єра "тетчеризмом із людським обличчям" // Україна. Європа. Світ.- 1997. - № 18 (8 – 16 травня).
2. Лукін В. Триумф Тоні Блера і доля британського лейборизму // Демократична Україна. – 1997. – 13 травня.
3. Озеров М. Кудя веде доктрина Блэра // Литературная газета. – 1999. - 30 июня – 6 июля.
4. Самбрус О. Чому істинному джентельмену важко бути британським лейбористом // Україна і світ сьогодні. – 1998. – 28 листопада.

1. Барабан Е. "Британская Чечня" складывает оружие // Московские новости. – 1999.- № 47 (7 – 13 декабря).
2. Загоруйко Ю.В Северной Ирландии мир приходит по пятницам // Зеркало недели. - 1998. – 30 мая.
3. Кустарев А. Цивилизованный сепаратизм // Новое время.- (далее – НВ). – 1999. – 23 мая.

4. Кустарев А. Ольстер: это еще не мир но очень на него похоже // НВ. – 1998. – 19 апреля.
5. Кустарев А. Коса на камень // НВ. – 2000. - № 8 (27 февраля).
6. Лукін В. Північна Ірландія: Зупинка мирного процесу // Демократична Україна. – 1996. – 29 лютого.
7. Лукін В. Північна Ірландія: крок переговорів? // Демократична Україна.- 2000. – 23 березня.

Додаткова література:

1. Ананьева Е. О современных путях реформизма. Опыт Великобритании. "Политика убеждений" М. Тетчер и "парламентный ревизионизм" Т. Блэра // Полис. – 2001. - № 5 (сентябрь. – октябрь).
2. Великобритания: общие сведения о стране // Независимость. – 1995. – 15 декабря.
3. Грицай С. Перемога лейбористів у Великобританії // Нова політика. – 2001. - № 3.
4. Знакомство. Экономика Великобритании // Деловой мир. – 1995. - № 8.
5. Кустарев А. Выборы по – английски // Новое время. – 2001. - № 24 (27 июня).
6. Перегудов С. Великобритания после выборов 1997 года: обычная смена власти или прорыв в 21 век? // МЭ и МО. – 1998. - № 3.
7. Перегудов С. Великобритания после парламентских выборов (7 июня) // МЭ и МО. – 2001. – № 11.
8. Рейнер Д. Две партии – два предвыборных штаба // За рубежом. – 1997. - № 12 (28 марта – 3 апреля).
9. Фролов В. П. Проблема "третьей партии" в Великобритании // Новая и новейшая история. – 2003. - № 4 (июль – август).
10. Хесин Е. Положение в основных странах: Великобритания // МЭ и МО. – 2001. - № 8.

Интернет-ресурсы:

1. Родович Ю. В, История новейшего времени стран Европы и Америки. Часть 2.// <http://www.tula.net/tgpu/resources/rodovitch/Rod03/htm/>
2. Россия и Британия в поисках достойного правления – Учебное пособие – издательство ПГУ // http://gov.psu.ru/07_4.htm/
3. Экономика и внешняя торговля Великобритании // <http://www.vniki.ru>.

Тема 4: Австрійська Республіка

(2год)

План:

1. Конституція сучасної Австрії
2. Сучасна партійна система.
3. Австрія 1980-х – на початку 2000 –х рр.

Практичні завдання:

1. Розкрийте специфіку виконавчої влади в Австрії, систему законодавчої влади.
2. Дайте загальну характеристику судової системи.
3. Охарактеризуйте символи державної влади.
4. Дайте характеристику найбільш впливовим політичним партіям країни.
5. Проаналізуйте внутрішню політику урядів, основні соціально-економічні реформи.

Завдання для індивідуальної роботи:

Підготувати реферати з таких питань:

1. "Соціально – економічний розвиток Австрії 1980-х рр."
2. "Австрія 1990-х – на початку 2000-х рр."

Завдання для самостійної роботи:

Самостійно підготувати такі питання:

1. Вплив результатів Другої світової війни на Австрію.
2. Діяльність австрійських коаліційних урядів у 1945 – 1966 рр.

Додаткова література:

1. Козакевич О. Австрія зробила свій вибір // Юридичний вісник України. – 2002. - № 50 (14 – 20 грудня).
2. Кустарев А. Доктор Хайдер и доктор Фрейд // Новое время. – 2000. – № 11 – 18. (30 апреля).
3. Лукін В. Примара нацизму над Європою? // Українське слово. – 2000. – 3 лютого.
4. Писанская В. Страх по имени Хайдер // Зеркало недели.- (далее – ЗН). – 2000. – 19 февраля.
5. Сигов Ю. Европейская Япония: экономическое процветание Австрии // Перспективы. – 1991. – № 11.
6. Шюссель В. Австрия: цінності і зобов'язання // День. – 2000. – 29 лютого.
7. Черета М. Австрийская угроза для Европы // ЗН. – 2000. – 5 - 11 февраля.
8. Юданов Ю. Издержки австрийского "экономического чуда"// Мировая экономика и международные отношения. – 2000. - № 6.

Інтернет-ресурси:

1. Австрія от А до Я // <http://www.avstrija.com>.
2. Родович Ю. В, История новейшего времени стран Европы и Америки. Часть 2.// <http://www.tula.net/tgpu/resources/rodovitch/Rod03/htm/>
3. Энциклопедия – РОЛ // <http://www.krugosvet.ru>.

Тема 5: Італійська Республіка

(2год)

План:

1. Конституція сучасної Італії.
2. Італійська партійно-політична система в період між Першою та Другою республіками.
3. Італія 1980-х – на початку 2000 –х рр.

Практичні завдання:

1. Проаналізуйте структуру та зміст конституції; структуру та принципи функціонування законодавчої, виконавчої та судової влади; вплив президента республіки на інші гілки влади, вплив уряду на законодавчий процес, контроль парламентом діяльності уряду.
2. Розкрийте специфіку виконавчої влади та особливості законодавчої і судової влади в Італії.
3. Дайте характеристику найбільш впливовим політичним партіям країни.
4. Охарактеризуйте Італію 1980-х рр.; внутрішню політику Б. Краксі; соціально – економічний розвиток Італії 1990-х – 2000-х рр.

Завдання для індивідуальної роботи:

Підготувати реферати з таких питань:

1. "Політичний портрет Романа Проді"
2. "Політичний портрет Сільвіо Берлусконі"
3. "Соціально – економічний розвиток Італії на сучасному етапі"

Завдання для самостійної роботи:

Самостійно підготувати такі питання:

1. Наслідки Другої світової війни та економічна реконструкція.

2. Проголошення республіки та прийняття Конституції.
3. Діяльність правочентристських урядів (1948 – 1963 рр.)
4. Італійське "економічне диво" 1950 – 1960 – х рр.
5. Правління "лівого центру" (1963 – 1976 рр.)
6. Прихід до влади коаліції "національної солідарності" та її діяльність (1976 – 1979 рр.)

Додаткова література:

1. Авилова А. Италия: своеобразие южноевропейского пути развития // Мировая экономика и международные отношения. - (далее - МЭ и МО). – 2001. - № 5.
2. Авилова А Структурные преобразования в Италии // МЭ и МО. – 1998. - № 8.
3. Батырев С. Революция по – итальянски // Эхо планеты. – 1998. - № 47 – 48 (20 ноября – 3 декабря).
4. Боровская И. Победители и побежденные // Зеркало недели.- (далее-ЗН). – 1996. – 27 апреля.
5. Боровская И Чему не надо учиться у итальянцев, или что надо взять на заметку // ЗН. – 1996. – № 3 (20 – 26 января).
6. Букалов А. Кризис на Апеннинах // Новое время.- (далее – НВ). – 1998. – 25 октября.
7. Букалов А. Восшествие на холм // НВ. – 2000. - № 19 (7мая).
8. Зевелева Г. Италия на пути глубоких перемен // МЭ и МО. – 1995. - № 1.
9. Левин И. Экономическое и гражданское общество: Юг Италии, как проблема преодоления «зависимого развития» // МЭ и МО. – 1999. - № 1.
10. Любин В. Итальянская партийно – политическая система в 90 - е годы: переход от Первой ко Второй республике) // МЭ и МО. – 1998. - № 3.
11. Мишловська О. Політична нестабільність Італії? // Українське слово. – 1998. – 1 жовтня.
12. Мустафин А. Италия осталась без премьера // Киевские ведомости. – 1997 – 14 октября.
13. Примуш М. Через тюрьмы до власти. Итальянская партийно – политическая система в период між Першою та Другою республіками // Політика і час. – 2001. - № 5.
14. Соколовский М. Италия: возвращение в "свинцовые годы" // ЗН. – 2002. - № 12 (29марта)

Интернет-ресурсы:

1. Конституционные реформы в Италии: продолжение дебатов. // [http://www.law – and – politics. com/ paper. shtm ? a = 1 _ 2000@0 = 157997](http://www.law-and-politics.com/paper.shtm? a = 1 _ 2000@0 = 157997).
2. Родович Ю. В, История новейшего времени стран Европы и Америки. Часть 2.// <http://www.tula.net/tgpu/resources/rodovitch/Rod03/hm/>
3. Энциклопедия – РОЛ // <http://www.krugsvet.ru>.

ОСНОВНА ЛІТЕРАТУРА З КУРСУ

1. Бостан С.К., Тимченко С.М. Державне право зарубіжних країн: Навч. посіб.- К., 2005.
2. Газін В.П., Копилов С.А. Новітня історія країн Європи та Америки (1945 – 2002). – К., 2004.
3. Дубович І. Країнознавчий словник – довідник. – Львів., 2003.
4. Знаменитые столицы и города мира. Справочник. – Ростов – на – Дону., 2001.
5. Іваницька О.П. Новітня історія країн Європи та Америки (1945 – 2002). - Винниця., 2003.
6. Конституции государств центральной и Восточной Европы // [http: www.auditorium.ru](http://www.auditorium.ru)
7. Конституційне право зарубіжних країн: Навч. посібник / М.С. Горшеньова, К.О. Закоморна, В.О. Ріяка та ін.; За заг. ред. В.О. Ріяки. – К., 2004.
8. Лісничий В.В. Політичні та адміністративні системи зарубіжних країн. - К., 2004.
9. Малишко М.І. Конституції зарубіжних країн та України. – К., 2000.
10. Стадник О.Г. Країни світу в цифрах і фактах. Довідник географа, історика, економіста. – Х., 2004.
11. Шаповал В. Державний лад країн світу. Довідник. – К., 1999.
12. Юрківський В.М. Країни світу. Довідник. – К., 2001.

ВИМОГИ ДО ВИКОНАННЯ САМОСТІЙНОЇ ТА ІНДИВІДУАЛЬНОЇ РОБОТИ

Самостійна робота студентів - це органічна частина навчального процесу, яка має навчальний характер. Студенту необхідно навчитися раціональним методам самостійної пізнавальної діяльності.

Призначенням **самостійної роботи** студентів, є:

- поглиблення теоретичних знань, отриманих на лекціях;
- заохочення студентів до аналізу статей конституцій вивчаємих країн, активної творчої роботи із опрацюванням рекомендованої літератури;
- вироблення у студентів умінь використовувати історичний та державотворчий досвід зарубіжних країн у практичній діяльності, на основі отриманих знань прогнозувати суспільно-політичне життя в Україні.

Тобто самостійна робота студентів у курсі підготовки з "Країнознавства" має призначенням поглиблення, систематизацію, закріплення одержаних знань. Питання, винесені для самостійного опрацювання є орієнтовними.

Для ефективної **самостійної роботи** студенти **мають вміти**:

- здійснювати інформаційний пошук;
- добирати відповідну літературу, фіксувати та обробляти результати;
- складати конспекти, реферати за опрацьованою літературою;
- працювати з довідковим матеріалом;
- застосовувати швидке читання.

Контроль з боку викладача над самостійною роботою здійснюється через усне опитування на семінарських заняттях, контрольні роботи або тестування із запропонованих модулів, які складають студенти.

Важливим принципом самостійної роботи є індивідуалізація, тобто самостійна робота має бути організована як індивідуальна робота кожного студента.

Індивідуальна робота обумовлює підготовку реферату з обраної студентом тематики до підсумкового рейтингу, а також підготовку до практичних занять на протязі семестра. Теми індивідуальної роботи відповідають питанням, що не передбачені планами практичних занять тем кожного з модулів, мають науково-дослідний характер, підвищену складність, виступають певним тематичним доповненням семінару, методом поглибленої підготовки до нього і можуть бути представлені у вигляді реферативних повідомлень.

Реферат - це короткий письмовий виклад наукової теми (питання), складений на підставі здійсненого аналізу різних інформаційних джерел.

Реферат повинен мати чітку логічну побудову і повинен містити такі складові:

- титульний аркуш;
- план роботи із зазначенням сторінок початку кожного з розділів;
- вступ на 1-2 сторінки (робиться постановка проблеми: описуються підстави, причини, проблемна ситуація, що зумовила підготовку роботи, аналізується стан дослідження проблеми);

- основна частина обсягом 8-10 сторінок (викладається основний матеріал);
- підсумкова частина на 1 - 2 сторінки (містить висновки);
- перелік інформаційних джерел та використаної літератури;
- якщо необхідно, реферат може містити додатки, переліки умовних скорочень, географічних і власних назв тощо.

У вступі має бути обґрунтована *актуальність обраної теми*, наведена *коротка характеристика сучасного стану і наукової розробки проблеми* (питання), що розглядатиметься в рефераті, *сформульована мета роботи*, а також *здійснений короткий огляд джерел*, використаних автором.

Основна частина передбачає розкриття змісту обраної теми, її основних питань і проблем. Головною вимогою є показати, яким чином питання, що аналізується, відображене у літературі, висвітлити різні точки зору на нього та дати їх критичний аналіз. Тему реферату необхідно розглядати з позицій сучасної науки. Студент має продемонструвати уміння самостійно робити висновки на основі вивченої літератури й узагальнювати матеріал. Основна частина може складатися з 2 - 3 розділів.

У заключній частині у стислому вигляді подаються *висновки*, які містять короткий підсумок проведеного дослідження, тобто є коротким резюме реферату, а також показується, якою мірою вдалося вирішити поставлені завдання і досягти мети. Тут також можуть бути наведені *рекомендації і пропозиції* щодо практичного розв'язання проблем, піднятих у рефераті.

Наприкінці реферату вміщують *список використаної літератури, додатки, перелік умовних позначень* та інші атрибути наукового апарату.

Складові роботи мають логічно поєднуватися і відповідати одна одній.

Література з теми реферату повинна мати пізнавальне значення у контексті вивчення й осмислення дисципліни, тому до списку варто включати монографії, статті з наукових журналів, навчальні посібники, що рекомендовані навчальною та робочою програмами або знайдені автором роботи, документальні й інформаційні джерела тощо. Матеріали у списку слід оформляти згідно з державними стандартами України .

Робота виконується на стандартних аркушах формату А4 грамотно, без помарок і виправлень. Скорочення слів, окрім узвичаєних аббревіатур, не допускається. Текст розміщують на одному боці аркуша, залишаючи поля з усіх боків по 20 мм.

Першою сторінкою реферату є титульний аркуш, де вказується тема, прізвище, ім'я та по батькові автора, спеціальність, курс, група (Див. додаток).

На другій сторінці повинен бути наведений план реферату із зазначенням сторінок, де починаються відповідні розділи.

Кожний розділ починається з нової сторінки. Нумерація сторінок тексту починається з титульного аркуша, однак номери проставляються тільки з другої сторінки (таким чином, вступ зазвичай починається на 3-й сторінці). Розділи основної частини нумеруються арабськими цифрами, параграфи - цифрою розділу і параграфа через крапку (1.2, 2.2 і т.п.). Вступ і висновки не нумеруються.

Назву таблиць вказують зверху над таблицею, а назву малюнків розміщують під малюнком. Нумерація таблиць і малюнків може бути наскрізною по всій роботі.

МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ

Модульний контроль – форма контролю, у якому підводиться підсумок роботи студента впродовж модуля. Результатом модульного контролю є модульна оцінка.

Модульний контроль проводиться відповідно після вивчення **1-го та 2-го змістовного модуля** у вигляді **контрольної роботи**, яка складається з 2-х або 3-х питань. Приблизний варіант завдань наводиться нижче.

Завдання для контрольних робіт

Французька Республіка

1. Які фактори визначали зовнішньополітичний курс країни у міжвоєнний період?
2. Чому завершилась невдачею спроба Франції організувати колективну безпеку з участю східноєвропейських країн і СРСР? Які політичні сили становили основу руху Опору у Франції?
3. Які характерні ознаки соціально-економічного і політичного життя Франції у 1944-1946 рр.?
4. Охарактеризуйте політичний і економічний розвиток Франції в роки Четвертої республіки.
5. Порівняйте основні положення конституцій Четвертої та П'ятої республік. У чому відмінність конституції, підготовленої де Голлем?
6. Які наслідки для політичної та економічної стабілізації мала Конституція П'ятої республіки?
7. Які зміни відбулися у зовнішній політиці президента де Голля?
8. Визначіть причини і суть подій 1968 р. у Франції.
9. Чим відзначалося політичне та економічне становище Франції у 70-ті рр. ХХ ст.?
10. Розкрийте суть і наслідки політики президента Ж. Помпіду. Чим зумовлене падіння ролі комуністів у політичному житті Франції у 80-ті рр. ХХ ст.?
11. В якому році була прийнята сучасна Конституція?
12. Хто зараз є президентом країни?
13. Розкрийте структуру французького уряду та його формування.
14. Проаналізуйте структуру французьких урядових закладів та вплив уряду на законодавчий процес.
15. Проаналізуйте систему законодавчої влади Французької Республіки.
16. Дайте характеристику Французького Конгресу.
17. Проаналізуйте структуру та повноваження Французької Національної асамблеї.
18. Проаналізуйте механізм прийняття законопроектів у Французькій Національній асамблеї.
19. Проаналізуйте структуру та повноваження Французького Сенату.
20. Проаналізуйте механізм прийняття законопроектів у Французькому

Сенаті.

21. Суть загальної схеми розгляду законопроектів у французькому парламенті?
22. Проаналізуйте контроль французьким парламентом діяльності уряду.
23. Опишіть структуру та принципи функціонування судової влади у Франції згідно сучасної Конституції.
24. Дайте загальну характеристику Французької Конституційної ради.
25. Дайте загальну характеристику Вищої ради магістратури у Франції.
26. Дайте загальну характеристику Французької Державної ради.
27. Здійсніть характеристику судових гілок судочинства у Франції.
28. Проаналізуйте механізм стримування і противаг згідно сучасної Французької Конституції.
29. Охарактеризуйте адміністративну систему Франції.
30. Які символи державної влади Французької республіки?

Федеративна Республіка Німеччина

1. Які наслідки для Німеччини мала Перша світова війна?
2. Назвіть причини приходу до влади нацистів. Які зовнішньополітичні цілі переслідував нацистський уряд? Визначіть наслідки беззастережної капітуляції Німеччини.
3. Що спричинило розкол Німеччини після Другої світової війни?
4. У чому основні відмінності в політичному й соціальному устрої ФРН і НДР?
5. Охарактеризуйте економічний розвиток і внутрішню політику ФРН у 50-80-х рр. ХХ ст.
6. Назвіть причини економічного відставання НДР від ФРН. Які факти свідчили про кризові явища в політичному і економічному житті НДР?
7. Які наслідки для подальшого розвитку ФРН і НДР мали договори, підписані на початку 70-х рр. ХХ ст.?
8. Розкрийте хід революції 1989 р. у Східній Німеччині. Чому тоталітарний режим зазнав краху?
9. Як було проведено об'єднання Німеччини?
10. Які наслідки мало об'єднання Німеччини для її економічного розвитку і світової співдружності?
11. В якому році була прийнята сучасна Конституція?
12. Хто зараз є президентом країни?
13. Дайте характеристику повноважень та процедуру виборів президента Німеччини.
14. Дайте характеристику структури федерального уряду.
15. Проаналізуйте схему формування федерального уряду Німеччини.
16. Яка система законодавчої влади Німеччини?
17. Які права, регламент та повноваження Бундестагу?
18. Яка структура та повноваження органів Бундестагу?
19. Як виконується парламентська контрольна функція Бундестагу?
20. Дайте загальну характеристику Бундесрату.

21. Охарактеризуйте робочі органи Бундесрату.
22. Який механізм прийняття законопроектів згідно сучасної Конституції Німеччини?
23. В чому полягає специфіка судової системи ФРН?
24. Яка структура судочинства ФРН?

Об'єднане королівство Великобританії та Північної Ірландії

1. Які наслідки для Великобританії мала Перша світова війна?
2. Визначіть, які території входили до складу Британської імперії в 1919 - 1945 рр.
3. Які політичні партії визначали внутрішню і зовнішню політику країни у міжвоєнний період? У чому проявлялась непослідовність зовнішньої політики Великобританії як гаранта Версальсько-Вашингтонської системи договорів?
4. Які економічні й соціальні реформи провів лейбористський уряд К. Еттли?
5. Охарактеризуйте економічний і соціальний розвиток Великобританії в 50-70-ті рр. ХХ ст.
6. У чому суть "проблема Ольстеру"?
7. Проаналізуйте соціально-економічну політику уряду М. Тетчер і визначіть її наслідки для Великобританії.
8. Які причини перемоги Лейбористської партії на виборах у 1997 р.?
9. В чому полягає особливість сучасної Конституції?
10. Визначіть особливості державного устрою Великобританії.
11. Історія королівської сім'ї Великобританії.
12. Охарактеризуйте ролевий статус та функції монархічної влади у Великобританії.
13. Які є королівські пріоритети за Конституцією Великобританії?
14. В чому полягають особливості законодавчої влади у Великобританії?
15. Дайте характеристику палати громад у Великобританії.
16. Розкрийте структуру та специфіку діяльності Палати лордів у Великобританії.
17. Охарактеризуйте механізм прийняття законопроектів за Конституцією Великобританії.
18. В чому полягає специфіка виконавчої влади у Великобританії?
19. Дайте загальну характеристику судової влади у Великобританії.
20. Охарактеризуйте судову систему Англії та Уельсу, Шотландії та Північної Ірландії.
21. Які особливості місцевого самоврядування у Великобританії?
22. Дайте характеристику сучасної партійної системі Великобританії.
23. Історія символів державної влади Великобританії.
24. Політика "здорового консерватизму" Джона Мейджора.
25. "Новий лейборизм" Ентоні Блера .
26. Політичний портрет Тоні Блера.

27. Охарактеризуйте економіку та зовнішню торгівлю Великобританії на сучасному етапі.

Австрійська Республіка

28. Дайте характеристику сучасній партійній системі.
29. В якому році була прийнята сучасна Конституція?
30. Хто зараз є президентом країни?
31. Які повноваження президента і канцлера?
32. Природно- географічна характеристика країни.
33. Відень як центр світового туризму.
34. Політичний устрій Австрійської республіки.
35. Основні напрямки діяльності австрійських коаліційних урядів у 1945 – 1966 рр.
36. Розкрийте особливості державного устрою Австрії.
37. В чому полягає специфіка виконавчої влади в Австрії?
38. Проаналізуйте систему законодавчої влади в Австрії.
39. Дайте загальну характеристику судової системи.
40. Символи державної влади Австрії.

Італійська Республіка

1. Який суспільно-політичний устрій був у Італії в міжвоєнний період?
2. Які зовнішньополітичні цілі переслідував фашистський уряд Італії?
3. Проти яких країн здійснював агресію фашистський уряд напередодні і під час Другої світової війни?
4. Охарактеризуйте соціально-економічне становище і розстановку політичних сил Італії в перші повоєнні роки. Які політичні партії зміцнили своє становище?
5. Які політичні й економічні зміни відбувалися в країні після прийняття конституції?
6. Розкрийте суть "італійського економічного дива" і хід політичної боротьби в країні у 70-80-ті рр. ХХ ст.
7. Назвіть факти, які свідчать про зростання політичної нестабільності в країні у 70-80-ті рр. ХХст.
8. Які зміни відбулися в розстановці політичних сил в Італії на початку 90-х р. ХХ ст.?
9. Дайте характеристику сучасній партійній системі.
10. В якому році була прийнята сучасна Конституція?
11. Хто зараз є президентом країни?
12. Повноваження виконавчої і законодавчої влади держави.

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО ІСПИТУ

1. Сучасна Франція (геополітична та географічна характеристика, населення, релігійні конфесії).
2. Історія столиці Французької Республіки.
3. Важливі віхи політичної історії Франції.
4. Сучасна партійна система Французької республіки.
5. Особливості державного устрою Франції.
6. Президент Французької республіки: легітимізація влади, повноваження, вплив президента на інші гілки влади.
7. Особливості виконавчої влади згідно Конституції Французької Республіки.
8. Структура французького уряду та його формування.
9. Структура французьких урядових закладів та вплив уряду на законодавчий процес.
10. Система законодавчої влади Французької Республіки.
11. Характеристика Французького Конгресу.
12. Структура та повноваження Французької Національної асамблеї.
13. Механізм прийняття законопроектів у Французькій Національній асамблеї.
14. Структура та повноваження Французького Сенату.
15. Механізм прийняття законопроектів у Французькому Сенаті.
16. Загальна схема розгляду законопроектів у французькому парламенті.
17. Контроль французьким парламентом діяльності уряду.
18. Структура та принципи функціонування судової влади у Франції згідно сучасної Конституції.
19. Загальна характеристика Французької Конституційної ради.
20. Загальна характеристика Вищої ради магістратури у Франції.
21. Загальна характеристика Французької Державної ради.
22. Характеристика судових гілок судочинства у Франції.
23. Механізм стримування і протидії згідно сучасної Французької Конституції.
24. Адміністративна система Франції.
25. Символи державної влади Французької республіки.
26. Франція після Другої Світової війни.
27. Франція на початку 1980-х рр.
28. Франція у другій половині 1980-х – 2000-і рр.
29. Ален Жюппе – прем'єр – міністр Франції.
30. Жак Ширак - політичний портрет.
31. Сучасний економічний розвиток Франції.
32. Зовнішньоекономічні зв'язки сучасної Французької Республіки.
33. Рекраційні ресурси та визначні пам'ятки сучасної Франції. Вплив туризму на економіку країни.
34. Важливі віхи політичної історії Німеччини.
35. Німеччина після Другої Світової війни.
36. Об'єднання Німеччини: проблеми та перспективи.
37. Сучасна Німеччина (геополітична та географічна характеристика, населення, релігійні конфесії).

38. Сучасна партійна система ФРН.
39. Конституційний процес у Німеччині.
40. Основи конституційного устрою Німеччини.
41. ФРН – демократична держава: ознаки демократії, схема дії виборчого права.
42. ФРН – правова держава: елементи правової держави, переважне право закону.
43. ФРН – соціальна держава: загальні ідеї соціальної держави.
44. ФРН – федеративна держава: характеристика федеральних відносин, схема федеральних принципів.
45. Державний устрій сучасної ФРН.
46. Характеристика повноважень та процедура виборів президента Німеччини.
47. Характеристика структури федерального уряду Німеччини.
48. Схема формування федерального уряду Німеччини.
49. Система законодавчої влади Німеччини.
50. Права, регламент та повноваження Бундестагу.
51. Структура та повноваження органів Бундестагу.
52. Парламентська контрольна функція Бундестагу.
53. Загальна характеристика Бундесрату.
54. Характеристика робочих органів Бундесрату.
55. Механізм прийняття законопроектів згідно сучасної Конституції Німеччини.
56. Специфіка судової системи ФРН.
57. Структура судочинства ФРН.
58. Федеральний Конституційний суд Німеччини.
59. Німецький федералізм.
60. Символи державної влади ФРН.
61. Політичний портрет канцлера Герхарда Шредера.
62. Політичний портрет Йоханнес Рау.
63. Внутрішня політика Г. Коля (1982 – 1998 рр.)
64. Внутрішня політика Г. Шрьодера.
65. Парламентські вибори 2002 р. у ФРН.
66. Сучасний економічний розвиток Німеччини.
67. Рекраційні ресурси та визначні пам'ятки сучасної Німеччини.
68. Сучасна Великобританія (геополітична та географічна характеристика, населення, релігійні конфесії).
69. Історія столиці Великобританії.
70. Важливі віхи політичної історії Великобританії.
71. Конституційний процес у Великобританії.
72. Особливості Конституції Великобританії.
73. Особливості державного устрою Великобританії.
74. Королівська сім'я Великобританії.
75. Ролевий статус та функції монархічної влади у Великобританії.
76. Королівські пріоритети за Конституцією Великобританії.
77. Особливості законодавчої влади у Великобританії.
78. Характеристика палати громад у Великобританії.

79. Структура та специфіка діяльності Палати лордів у Великобританії.
80. Механізм прийняття законопроектів за Конституцією Великобританії.
81. Специфіка виконавчої влади у Великобританії.
82. Загальна характеристика судової влади у Великобританії.
83. Судова система Англії та Уельсу, Шотландії та Північної Ірландії.
84. Особливості місцевого самоврядування у Великобританії.
85. Сучасна партійна система Великобританії.
86. Символи державної влади Великобританії.
87. Політика "здорового консерватизму" Джона Мейджора (1990 – 1997 рр.).
88. "Новий лейборизм" Ентоні Блера (1997 – 2002 рр.).
89. Маргарет Тетчер – прем'єр міністр Великобританії.
90. Політичний портрет Тоні Блера.
91. Північно-ірландська проблема у Великобританії.
92. Економіка та зовнішня торгівля Великобританії на сучасному етапі.
93. Рекраційні ресурси та визначні пам'ятки сучасної Великобританії
94. Сучасна Італія (геополітична та географічна характеристика, населення, релігійні конфесії).
95. Історія столиці Італійської Республіки.
96. Важливі віхи політичної історії Італії.
97. Державний устрій та символи державної влади Італійської республіки.
98. Специфіка виконавчої влади в Італії.
99. Особливості законодавчої влади в Італії.
100. Судова система Італії.
101. Сучасна партійна система Італійської республіки.
102. Італія після Другої Світової війни.
103. Внутрішня політика уряду Б. Краксі (1983 – 1987 рр.).
104. Італія у 1990-і – на початку 2000-х рр.
105. Політичний портрет Романа Проді.
106. Політичний портрет Сільвіо Берлусконі.
107. Соціально – економічний розвиток Італії на сучасному етапі.
108. Рекраційні ресурси та визначні пам'ятки сучасної Італії. Вплив туризму на економіку країни.
109. Сучасна Австрія (геополітична та географічна характеристика, населення, релігійні конфесії).
110. Історія столиці Австрійської Республіки.
111. Важливі віхи політичної історії Австрії.
112. Загальна характеристика правової системи Австрії.
113. Особливості державного устрою Австрії.
114. Специфіка виконавчої влади в Австрії.
115. Система законодавчої влади в Австрії.
116. Загальна характеристика судової системи в Австрії.
117. Символи державної влади Австрійської республіки.
118. Сучасна партійна система Австрійської республіки.
119. Діяльність австрійських коаліційних урядів у 1945 – 1966 рр.
120. Австрія в 1970-і – 80-і рр.

121. Австрія в 1990-і – 2000-і рр.

122. Економіка та зовнішня торгівля Австрії на сучасному етапі.

123. Рекреаційні ресурси та визначні пам'ятки сучасної Австрії. Влив туризму на економіку країни.

РОЗПОДІЛ БАЛІВ З КУРСУ "КРАЇНОЗНАВСТВО" ЗА МОДУЛЯМИ

Кількість балів Види робіт, що підлягають оцінюванню	Змістовний Модуль 1 (макс. бал)		Змістовний Модуль 2 (макс. бал)			Форма звітності
	Т.1.	Т.2.	Т.3.	Т.4.	Т.5.	
Відповідь на навчальні завдання семінарських занять.	0-5		0-5			Іспит
Доповнення фіксованої доповіді.	0-5		0-10			
Реферат.	0-5		0-10			
Відповідь на питання для самостійної роботи.	0-5		0-5			
Письмові контрольні роботи або тестове опитання.	0-5		0-5			
Сума балів	0-25		0-35			0-40
Загальна сума	0 - 100					

Під час семінарського заняття бали можуть присвоюватися наступним чином:

- від 0 до 5 балів за відповідь на питання плану практичного заняття. Оцінка за п'ятибальною шкалою виставляється одна за кожний змістовний модуль, як середнє арифметичне усіх оцінок за усну відповідь на семінарських заняттях. Максимальна сума балів за курс дорівнює 10 балів;
- від 0 до 5 балів за доповнення відповіді або виправлення помилок у виступі попередника та відповідь на питання самостійної роботи. (Оцінка за доповнення виставляється за п'ятибальною шкалою одна за перший модуль и дві за другий модуль-середній бал 10). Максимальна сума балів за доповнення дорівнює 15 балів, за виконання самостійної роботи 10

балів. Самостійна робота перевіряється, як правило, на практичному занятті; у випадку не виконання завдання знімається 5 балів;

- від 0 до 5 балів за підготовку та захист реферату і письмові контрольні (тестові) роботи. Зокрема: максимальна сума балів за реферат становить 15 балів, за виконання контрольної або тестової роботи 10 балів.

Усі пропущенні практичні та лекційні заняття повинні бути відпрацьовані у дні консультацій викладача, що може бути оцінено від 0 до 5 балів.

Студенти, які бажають покращити свою успішність, можуть додатково усно відпрацювати одне заняття або написати один реферат, що буде оцінено в межах 0-5 балів.

Підсумкова семестрова залікова оцінка виставляється на основі суми балів змістових модулів, які вивчаються в даному семестрі (не більше 60) та результату іспита (не більше 40).

ПОРЯДОК ЗДІЙСНЕННЯ ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ СТУДЕНТА

Метою підсумкового контролю знань студента є визначення рівня та змісту знань студента за їх обсягом, якістю, глибиною. Підсумковий контроль знань студента з "Країнознавства" передбачає складання іспиту по закінченню семестра. Іспит відбувається в усній формі за білетами. Питання, що включаються до білетів, є вузловими, узагальненими, комплексними, потребують творчого підходу під час побудови відповіді та вміння синтезувати отримані знання.

Під час іспиту – виставляється підсумкова семестрова оцінка. **Підсумкова семестрова оцінка** є сумою набраних студентом балів:

- за час поточної семестрової роботи;
- під час складання іспиту.

Передумовою для складання підсумкового іспиту з дисципліни є поточна робота студента під час семестру. Найбільша сума балів, яку може набрати студент за семестр, визначається сумою максимально можливих балів за кожне завдання, яке є об'єктом контролю протягом семестру. Академічні успіхи студента визначаються за допомогою системи оцінювання наведеної в таблиціях "Розподіл балів з курсу "Країнознавство" за модулями". Якщо результатом оцінювання поточної роботи студента стало набрання ним 60 балів, студент допускається до складання іспиту або іспит виставляється за результатами модульного контролю (Див. таблицю "шкала оцінювання"). До іспиту не допускаються студенти, які протягом семестрового модульного контролю набрали менше, ніж 31 бал. Для вивчення дисципліни такі студенти повинні пройти повторний курс навчання. Перескладання модулів на протязі семестру не дозволяється. Підвищення оцінки може бути отримано під час сесії за підсумками здачі іспиту.

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ

За шкалою ECTS	Оцінка за бальною шкалою, що виконується в КСУ	Оцінка за 4 - х бальною шкалою
A	90-100	5 (відмінно)
B	80-89	4 (добре)
C	70-79	
D	60-69	
E	50-59	3 (задовільно)
FX	31-49	2 (незадовільно) з можливістю повторного складання
F	0-30	2 (незадовільно) з обов'язковим повторним курсом

Переведення академічних успіхів студентів, виражених у балах, у національну 4-бальну та шкалу ECTS

За шкалою ECTS	Значення оцінки	За шкалою навчального закладу
A	"Відмінно" - теоретичний зміст курсу засвоєний цілком, без прогалин, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом сформовані, усі передбачені програмою навчання навчальні завдання виконані, якість виконання оцінено числом балів, близьким до максимального.	90 -100 балів ("відмінно" за національною шкалою)
B	"Дуже добре" - теоретичний зміст курсу засвоєний цілком, без прогалин, необхідні практичні навички роботи з засвоєним матеріалом в основному сформовані, усі передбачені програмою навчання навчальні завдання виконані, якість виконання більшості з них оцінено числом балів,	80 - 89 балів ("добре" за національною шкалою)

	близьким до максимального.	
С	" <i>Добре</i> " - теоретичний зміст курсу засвоєний цілком, без прогалин, деякі практичні навички роботи з засвоєним матеріалом сформовані недостатньо, усі передбачені програмою навчання навчальні завдання виконані, якість виконання жодного з них не оцінено мінімальним числом балів, деякі види завдань виконані з помилками.	70 - 79 балів ("добре" за національною шкалою)
Д	" <i>Задовільно</i> " - теоретичний зміст курсу засвоєний частково, але прогалини не носять істотного характеру, необхідні практичні навички роботи з засвоєним матеріалом в основному сформовані, більшість передбачених програмою навчання завдань виконано, деякі з виконаних завдань, можливо, містять помилки.	60 - 69 балів ("задовільно" за національною шкалою)
Е	" <i>Посередньо</i> " - теоретичний зміст курсу засвоєний частково, деякі практичні навички роботи не сформовані, багато передбачених програмою навчання навчальних завдань не виконано, або якість виконання деяких з них оцінено числом балів, близьким до мінімального.	50 - 59 балів ("задовільно" за національною шкалою)
FX	" <i>Умовно незадовільно</i> " - теоретичний зміст курсу засвоєний частково, необхідні практичні навички роботи не сформовані, більшість передбачених програмою навчання навчальних завдань не виконано, або якість їхнього виконання оцінено числом балів, близьким до мінімального; при додатковій самостійній роботі над матеріалом курсу можливе підвищення якості виконання навчальних завдань з можливістю повторного складання.	31 - 49 балів ("незадовільно" за національною шкалою)
F	" <i>Безумовно незадовільно</i> " - теоретичний зміст курсу не засвоєний, необхідні практичні навички роботи не сформовані, усі виконані навчальні	0 - 30 балів ("незадовільно" за національною шкалою)

	завдання містять грубі помилки, необхідна значна подальша робота. Державна атестація проводиться до чинної нормативної бази.	
--	--	--

Додаток

Зразок оформлення титульної сторінки індивідуального завдання

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ СЛАВІСТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЧЕРНІГІВСЬКА ФІЛІЯ

Кафедра міжнародних відносин

ІНДИВІДУАЛЬНЕ ЗАВДАННЯ

з Країнознавства

Об'єднання Німеччини: проблеми та перспективи

Студента 3 курсу
Гр. ПБ-041
Петренка О.М.

Чернігів - 2008

Нітченко А.Г.

"КРАЇНОЗНАВСТВО"

Навчально-методичний комплекс дисципліни за вимогами кредитно-модульної системи.

(Для студентів 3 курсу напрямку "Міжнародні відносини" та
"Країнознавство" вищих навчальних закладів III-IV рівнів акредитації, усіх
форм навчання)

Технічний редактор:

Комп'ютерний набір: Нітченко А.Г.

Комп'ютерна верстка: Нітченко А.Г.

Мовне редагування: Нітченко А.Г., Ващенко А.В.

Коректура: Нітченко А.Г., Ващенко А.В.

Набір комп'ютерний. Здано до набору	Папір	Підписано до друку
Формат	Умовн. фарбо – відб.	Друк
Умовн. друк. арк.	Тираж 100 Зам.	Обл. – вид. арк.

Чернігівська філія Київського славістичного університету
м. Чернігів, вул. Гагаріна, 24